

Worden we overspoeld door immigratie(nieuws)?

Een onderzoek naar de berichtgeving over immigratie in de Vlaamse televisiejournals

Tijdens de periode 2003-2014 berichtten VRT en VTM 52 uren over immigratie. Gemiddeld komt dit neer op 4,3 uren per jaar. De openbare omroep VRT besteedt vaker aandacht aan immigratie dan de commerciële zender VTM. Vergeleken met andere nieuwsthema's blijkt immigratie niet erg prominent in het Vlaamse nieuws: immigratie is het 24ste belangrijkste thema van alle nieuwsthema's die tijdens de periode 2003-2014 aan bod kwamen. Immigratie wordt vooral in verband gebracht met thema's zoals gerecht en criminaliteit, en in mindere mate met politiek, rechten en sociale zaken. Nieuwsitems over immigratie met een positieve toon blijken erg zeldzaam: nieuws over immigratie is overwegend negatief. Tot slot vinden we licht bewijs terug voor *agenda-setting*: in jaren waar vaker over immigratie wordt bericht, achten Belgische burgers immigratie een belangrijker probleem. Er bestaat met andere woorden een verband tussen immigratienieuws en de publieke opinie over immigratie.

Steunpunt Media

Het Steunpunt Media is een aanspreekpunt en expertisecentrum voor alles wat met nieuws en media te maken heeft. In opdracht van de Vlaamse minister van Media voert het Steunpunt wetenschappelijk onderzoek naar nieuwsberichtgeving en mediawijsheid in Vlaanderen. Het Steunpunt Media maakt deel uit van de steunpunten voor Beleidsrelevant Onderzoek van de Vlaamse overheid (2012-2015). De vier Vlaamse universiteiten die onderzoek doen naar nieuws en massamedia zijn partner van het Steunpunt: de KU Leuven, de Universiteit Antwerpen, de Universiteit Gent en de Vrije Universiteit Brussel.

Technische fiche

Onderzoekperiode	Januari 2003 – December 2014 (12 jaar nieuws)
Gegevens	TV Nieuwsarchief van het Steunpunt Media
Media	19-uur-journals van VTM en VRT
Totale aantal nieuwsitems (2003-2014)	171.535
Aantal nieuwsitems over immigratie (2003-2014)	1.910 (enkel binnenlands en gemengd nieuws)
Steekproef immigratie en etnisch-culturele minderheden aantal nieuwsitems (2003-2013)	1.630

Worden we overspoeld door immigratie(nieuws)?

Een onderzoek naar de berichtgeving over immigratie in de Vlaamse televisiejournals

Laura Jacobs & Marc Hooghe

Het immigratiethema staat vandaag de dag centraal in het maatschappelijke debat, ook in de media. Hoewel immigratie een fenomeen is van alle tijden, zorgen de huidige politieke instabiliteit, conflicten en problemen in het Midden-Oosten ervoor dat immigratie tegenwoordig actueler is dan ooit. De beelden van bootvluchtelingen in het Middellandse Zeegebied, prikkeldraad en gesloten grenzen in Oost- en Centraal-Europa, en foto's van jonge kinderen op de vlucht staan op het collectieve netvlies gebrand. Deze immigratiekwesitie beroert niet enkel de bevolking in Europa en België, maar geeft ook in de politieke wereld aanleiding tot diverse debatten en beleidsinitiatieven. Het is de taak van de nieuwsmedia om te berichten over maatschappelijke kwesties. Dit is zeker relevant met betrekking tot een thema zoals immigratie. De consumptie van nieuwsmedia is voor vele burgers een manier om te leren over allerlei onderwerpen en thema's. Dit geldt in het bijzonder voor televisienieuws aangezien – onder andere recent nog uit de Participatiesurvey 2014 van het Steunpunt Media – blijkt dat televisiejournals in Vlaanderen nog steeds kunnen rekenen op hoge kijkcijfers en grote publieke belangstelling van mensen van alle leeftijden.

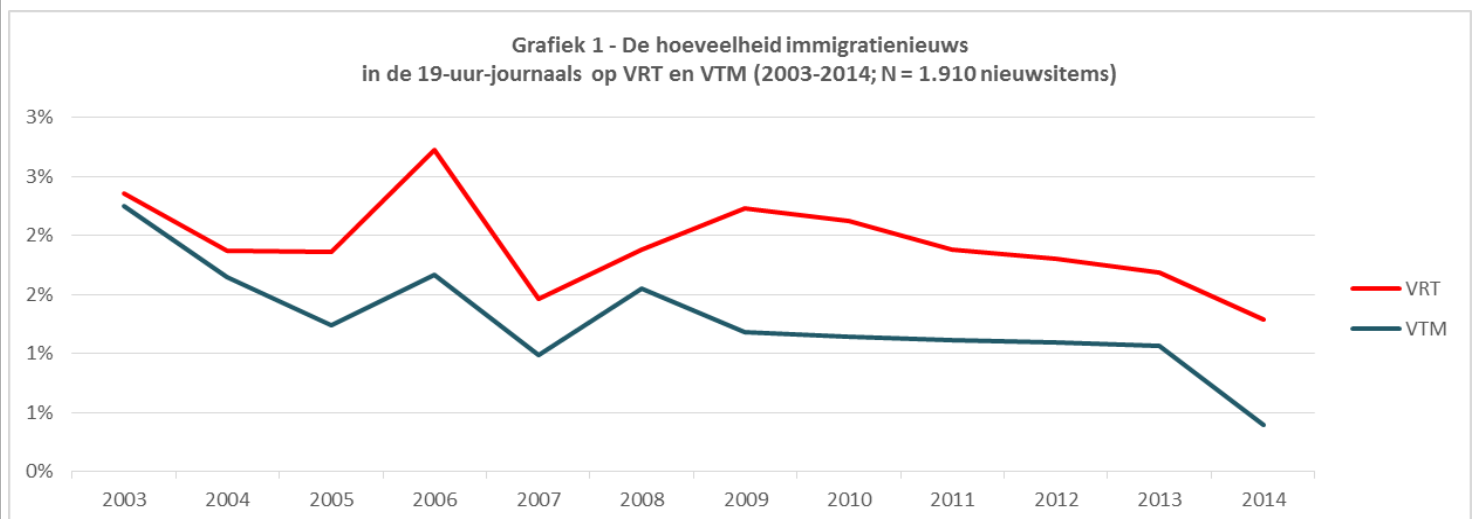
Waarom is het onderzoeken van immigratieberichtgeving relevant? Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat nieuwsmedia een belangrijke factor zijn die kunnen bijdragen aan de publieke opinie omtrent immigratie. Meer bepaald kan de hoeveelheid immigratieberichtgeving, evenals de manier waarop over immigratie wordt bericht mogelijk beïnvloeden hoe mensen in de samenleving denken over immigratie en immigranten. Burgers kunnen immers – wanneer nieuws omtrent immigratie zeer alomtegenwoordig is – geloven dat immigratie een belangrijk maatschappelijk probleem is. Een vaststelling door voorgaand wetenschappelijk onderzoek is dat immigratienieuws vaak negatief is, elementen van stereotypering bevat en voornamelijk focust op problemen. Zulke berichtgeving zou dan ook mede een verklaringsgrond vormen voor de overwegend negatieve houding van burgers tegenover immigratie.

Wordt immigratie een belangrijker thema over de tijd? Volgt immigratieberichtgeving de realiteit? Met welke andere nieuwsthema's wordt immigratie in verband gebracht? Komen er vooral positieve of negatieve verhalen aan bod? Bestaat er een verband tussen de hoeveelheid berichtgeving en de publieke opinie over immigratie? In deze Nieuwsmonitor onderzoeken we alle nieuwsberichtgeving over immigratie in de 19-uur-journals van VRT en VTM voor de periode 2003 tot 2014. Nieuwsitems over immigratie zijn afgebakend als nieuws over asielzoekers, migratie en migratiebeleid, en vluchtelingenproblematiek in het algemeen. Enkel nieuwsitems die handelen over binnenlands of gemengd nieuws (nieuws over België + minstens een ander land) werden opgenomen. Daarnaast analyseren we ook een steekproef van nieuwsitems over immigranten en etnisch-culturele minderheden meer in de diepte voor de periode 2003 tot 2013. Een willekeurige steekproef van 1.630 nieuwsitems werd geselecteerd uit alle nieuwsitems (6.074) die gaan over immigratie of waarin immigranten of etnisch-culturele minderheden aan bod komen.

De hoeveelheid immigratieberichtgeving

Hoe belangrijk is immigratie als thema in het Vlaamse televisienieuws, en hoe evolueert dit over de tijd? Zijn er verschillen tussen VRT en VTM? Volgt de berichtgeving evoluties in de samenleving: loopt het aandeel immigratienieuws gelijk met de werkelijke immigratiecijfers? Tijdens de periode 2003 tot 2014 zonden beide televisiezenders in totaal 1.910 nieuwsitems uit over immigratie. Dit staat gelijk aan 52,1 uren aan immigratieberichtgeving. Gemiddeld berichtten VRT en VTM jaarlijks 4,3 uren over immigratie.

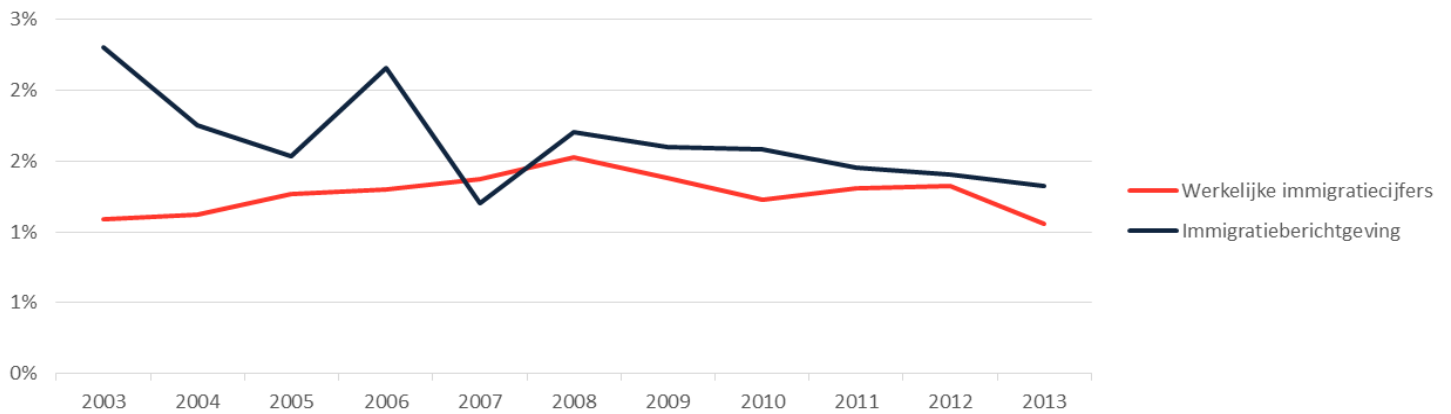
Grafiek 1 geeft een overzicht van de evolutie in de hoeveelheid immigratieberichtgeving in de 19-uur-journaals van VRT en VTM voor de periode 2003 tot 2014. Het valt op dat immigratie in verhouding met de andere thema's weinig media-aandacht kreeg op het televisienieuws. We stellen vast dat immigratie nooit meer dan 3% van de totale media-aandacht in een jaar in beslag nam. Gemiddeld ging er jaarlijks 1,6% procent van het totale aantal nieuwsitems naar immigratie. Immigratie is het 24ste belangrijkste thema van de 31 nieuwsthema's die we onderscheiden. De evolutie van het thema doorheen de jaren is eerder grillig. VRT besteedt over het algemeen vaker aandacht aan immigratie dan VTM, hoewel de verschillen beperkt zijn en de trends op beide zenders wel opvallend gelijklopen. Er zijn piekmomenten in de jaren 2003 en 2006. Het moment in 2003 heeft vooral te maken met het debat over het migrantenstemrecht, de zaak rond de repatriëring en dood van de uitgewezen asielzoekster Semira Adamu, evenals de vele asielaanvragen ten gevolge van de oorlogen in Irak en Afghanistan. Ook in 2006 handelen veel nieuwsitems over het immigratiebeleid onder toenmalig minister van Asiel en Migratie Dewael en de protestacties hiertegen. Opvallend is dat er vanaf 2009 een daling valt waar te nemen in de berichtgeving over immigratie op beide nieuwszenders. Het jaar 2014 vormt een absoluut dieptepunt. Naar aanleiding van de recente vluchtelingencrisis verwachten we in 2015 terug een piek in de berichtgeving over immigratie. Dat zal toekomstig onderzoek moeten uitwijzen.

Is er een verband tussen de instroom van immigranten en de hoeveelheid berichtgeving over immigratie? Volgt het nieuws met andere woorden de realiteit? Grafiek 2 geeft het verband weer tussen de hoeveelheid immigratienieuws en de werkelijke immigratiecijfers. Die cijfers, afkomstig van Eurostat (het statistische bureau van de Europese Unie), worden uitgedrukt als percentage instroom van immigranten op de totale bevolking in België. De nieuwsberichtgeving en de werkelijke immigratiecijfers zijn niet perfect vergelijkbaar: in de cijfers voor het nieuws tellen nieuwsverhalen mee die handelen over immigratie als nieuwsthema (algemeen), terwijl de werkelijke immigratiecijfers handelen over het percentage nieuwe immigranten die België binnenkomen (specifiek cijfer op basis van instroom). Bovendien is het een nadeel dat we slechts beschikken over jaarlijkse cijfers in plaats van maandelijkse cijfers, aangezien de vergelijking dan minder nauwkeurig is.

Maandelijks cijfers zijn echter alleen beschikbaar voor de instroom aan asielzoekers, wat dan weer een te specifieke groep is. De immigratiecijfers ontbraken voor de jaartallen 2009 en 2014. Het immigratiecijfer voor het jaartal 2009 (1,38%) is daarom een gemiddelde van het percentage instroom in 2008 (1,53%) en 2010 (1,23%). Het jaar 2014 werd buiten beschouwing gelaten. Uit een correlatietoets, dit is een toets die statistisch het verband weergeeft tussen twee gegevens, blijkt dat er een zwak, negatief verband is tussen immigratienieuws op televisie en de werkelijke immigratiecijfers. Dit betekent dat er niet noodzakelijk een overeenkomst is tussen de hoeveelheid media-aandacht en de realiteit. Integendeel: op momenten wanneer de immigratiestroom lager is, berichten de media net vaker over immigratie. Zeker voor de periode tot 2007 wijken beide percentages sterk van elkaar af. Vanaf 2010 zijn beide percentages meer in verhouding, en lijken ze naar elkaar toe te groeien. Vanaf 2008 daalt de immigratiestroom, en stellen we wel vast dat ook de media-aandacht een dalende trend kent.

Grafiek 2: Het verband tussen de werkelijke immigratiecijfers en de hoeveelheid immigratienieuws in de 19-uur-journals op VRT en VTM (2003-2014; N = 11)

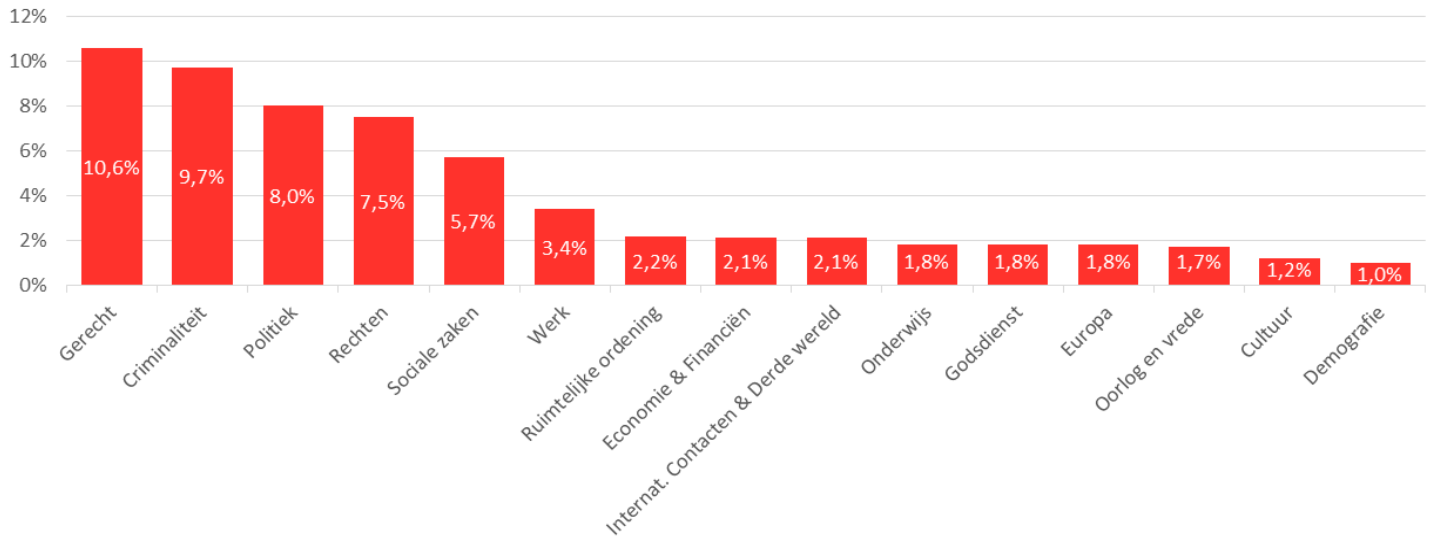

De wijze van immigratieberichtgeving

Wellicht relevanter dan de pure hoeveelheid aan immigratienieuws is de manier waarop over immigratie wordt bericht in het nieuws. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de invalshoek waaruit immigratie wordt benaderd mogelijk kan beïnvloeden hoe immigratie wordt geïnterpreteerd en geëvalueerd.

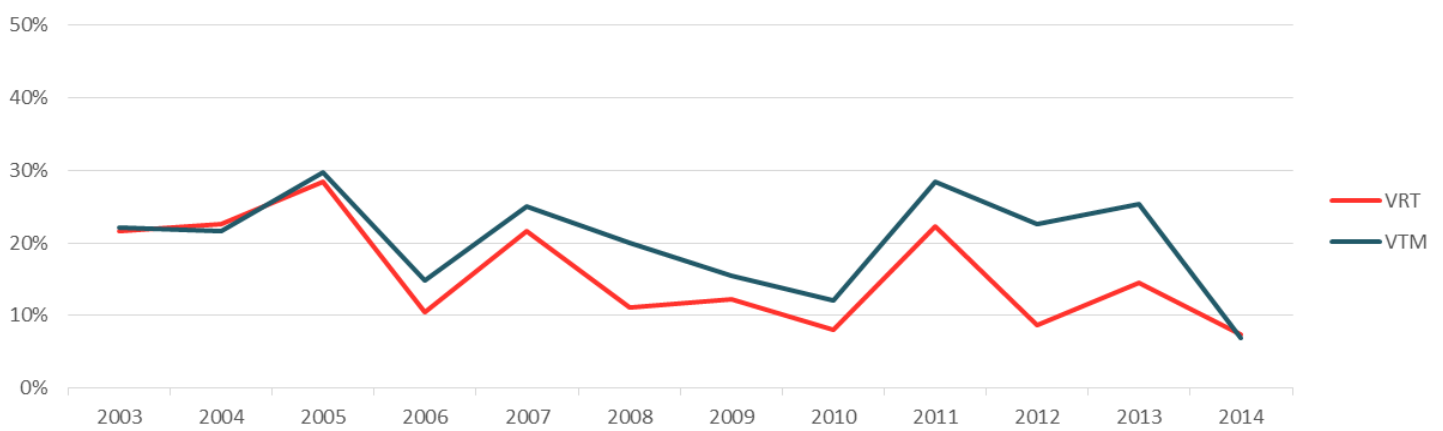
Alle nieuwsitems die werden onderzocht handelen natuurlijk over immigratie, maar het is – zeker in het kader van opinievorming omtrent immigratie – relevant om te onderzoeken met welke nieuwsthema's immigratie nog in verband wordt gebracht. Vanuit welke invalshoek wordt er met andere woorden bericht over immigratie? Indien immigratie vrij consistent en herhaaldelijk met bepaalde thema's wordt geassocieerd, bestaat de kans dat ook de bevolking een link zal zeggen tussen immigratie en dat welbepaalde nieuwsthema. Grafiek 3 geeft de top 15 van gerelateerde nieuwsthema's weer voor de periode 2003 tot 2014. Immigratie wordt voornamelijk gelinkt aan de thema's gerecht en criminaliteit: respectievelijk ongeveer 10% van alle immigratieberichtgeving. Daarna volgen de thema's politiek, rechten (o.a. racisme, mensenrechten, discriminatie) en sociale zaken. Andere nieuwsthema's worden veel minder vaak gelinkt met immigratie.

Grafiek 3 - 15 belangrijkste thema's gelinkt aan immigratie in de 19-uur-journaals op VRT en VTM (2003-2014; N = 1.910)

Uit Grafiek 3 blijkt dat immigratie in het nieuws vaak gelinkt wordt met criminaliteit en gerecht. Vanuit normatief oogpunt kan dit een reden tot bezorgdheid zijn als burgers zelf na blootstelling aan nieuws systematisch een verband leggen tussen immigratie en criminaliteit. We bekijken daarom in Grafiek 4 meer in detail of dit een consistente bevinding is over de verschillende zenders en over de tijd heen, en of we hierin verschillen of evoluties kunnen vaststellen. Grafiek 4 toont de nieuwsitems die zowel over immigratie als over criminaliteit en/of gerecht gaan. Ten eerste stellen we vast dat dit verband nogal fluctueert. Omdat beide zenders over het algemeen vrij gelijklopen, doet dit vermoeden dat het nieuws hierbij reageert op dezelfde gebeurtenissen. Ten tweede zijn er verschillen tussen beide televisiezenders. Over het algemeen linkt het VTM-journaal immigratie iets vaker aan criminaliteit en gerecht (21%) dan het VRT-journaal (16%). Tot slot is er de laatste jaren, zeker in 2014, een dalende trend.

Grafiek 4 - Evolutie van aantal nieuwsitems over immigratie, criminaliteit en/of gerecht in de 19-uur-journaals op VRT en VTM (2003-2014; N = 1.910)

Tot slot bekijken we de toon van immigratieberichterijding. De toon van nieuwsitems kan belangrijk zijn, aangezien deze een evaluatieve component toevoegt aan nieuws, wat mogelijk de interpretatie van bepaalde kwesties kan beïnvloeden. Voor de toon analyseren we 1.630 nieuwsitems tijdens de periode 2003 tot 2013 meer in detail (steekproef). Niet enkel berichtgeving over immigratie is opgenomen, ook berichtgeving die breder handelt over etnisch-culturele minderheden, integratie- en migratiebeleid wordt meegenomen.

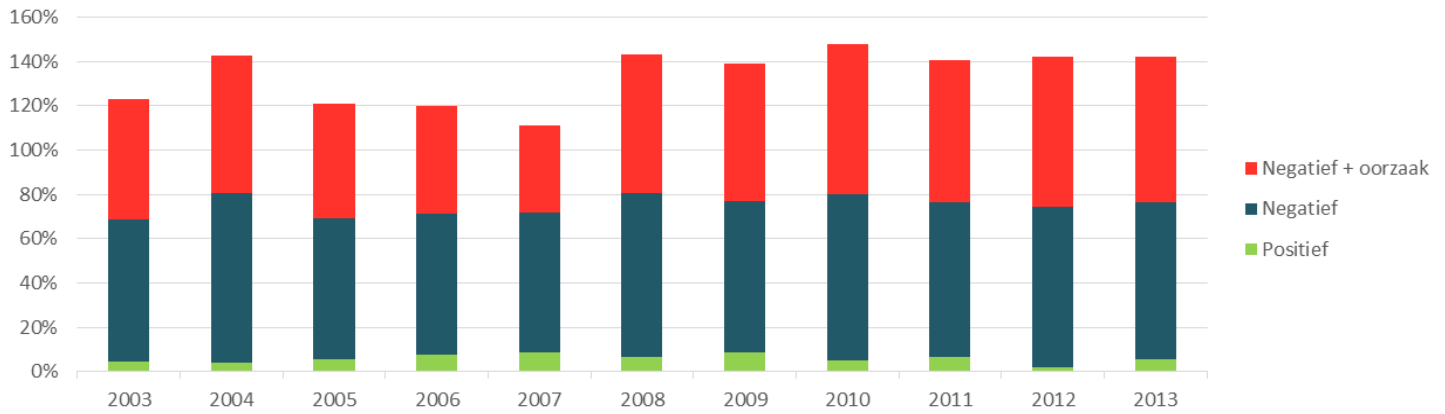
Werd er eerder op een positieve dan wel negatieve wijze bericht over immigranten en etnisch-culturele minderheden? Bij de negatieve nieuwsitems werd een onderscheid gemaakt tussen het feit of de verantwoordelijkheid van de negativiteit van het nieuwsitem kan worden gelegd bij immigratie/immigranten of niet. Een nieuwsbericht dat handelt over geweld tegenover immigranten is immers ook negatief qua toon, maar de oorzaak hiervan wordt niet gelegd bij de immigrant zelf; deze wordt in dit specifieke voorbeeld immers zelf als slachtoffer voorgesteld. Onderstaande tabel geeft enkele voorbeelden weer van de toon van nieuwsitems om dit onderscheid verder te verduidelijken.

Toon	Voorbeelden codering van toon—Themabeschrijving nieuwsitem
Positief	<i>“Honderden nieuwe Vlamingen die met succes een inburgeringstraject hebben gevolgd, zijn vandaag in de bloemetjes gezet.”</i> (VRT, 16 december 2007)
Negatief	<i>“Vier gewezen rijkswachters zijn veroordeeld voor de dood van de Nigeriaanse asielzoekster Semira Adamu.”</i> (VRT, 12 december, 2003)
Negatief & Oorzaak	<i>“Oost-Europese mensenhandelaars zijn in Dendermonde veroordeeld tot celstraffen en geldboetes.”</i> (VRT, 12 augustus 2003)

Grafiek 5 geeft een overzicht van de toon (positief, negatief, negatief en oorzaak) van de immigratieberichtgeving in de nieuwsuitzendingen van VRT en VTM voor de periode 2003 tot 2013. Daarnaast werden ook nieuwsitems met een neutrale toon en nieuwsitems die zowel positief als negatief zijn gecodeerd, maar deze werden voor deze Nieuwsmonitor buiten beschouwing gelaten. De percentages voor positieve en negatieve toon sommen daarom niet tot 100%. Ten eerste blijkt uit Grafiek 5 dat puur positief nieuws over immigratie zeer zeldzaam is. Gemiddeld had ongeveer 6% van het immigratienieuws een positieve toon. Bovendien is er niet duidelijk sprake van een trend naar positiever nieuws, hoewel in 2013 (6%) de berichtgeving wel positiever was dan in 2012 (2%). We moeten dit resultaat enigszins nuanceren. Nieuws handelt vaak over problemen, en heeft dus vaak een negatieve insteek. Om uitspraken te doen of het resultaat nu veel of weinig is zou men moeten vergelijken met nieuws over andere thema's. Ten tweede blijkt uit Grafiek 5 dat negatief nieuws, dit is enerzijds nieuws met een negatieve toon in het algemeen en anderzijds nieuws waarbij de oorzaak van een probleem bij immigratie/immigranten wordt gelegd, veel vaker voorkomt dan positief nieuws. Gemiddeld 69% van het nieuws heeft een negatieve toon, en handelt over problemen rond immigratie. Het is wel zo dat nieuwsitems waar de oorzaak van het problemen bij immigratie wordt gelegd lager ligt, i.e. gemiddeld 58%. Ook hier blijkt er geen echt duidelijke evolutie te zijn naar minder negatieve berichtgeving over de tijd heen, hoewel ook in 2013 de berichtgeving minder negatief was dan in 2012.

We stellen rond de toon enkele verschillen vast tussen beide televisiezenders (niet in grafiek). Hoewel over het algemeen zowel VRT en VTM overwegend negatief berichten over immigratie en de trends over het algemeen vrij gelijklopen – wat lijkt te impliceren dat ze grotendeels reageren op dezelfde externe gebeurtenissen– blijkt dat nieuwsitems op VRT (65%; 54%) iets minder vaak een negatieve toon hebben dan op VTM (74%; 64%). Gemiddeld was immigratieberichtgeving op VRT (8%) ook bijna dubbel zo positief als op VTM (4%). In de meest recente jaren blijkt de kloof groter te worden tussen VRT en VTM. Dit zou kunnen impliceren dat beleidsinitiatieven genomen door de VRT hun vruchten afwerpen, zoals het diversiteitscharter dat het engagement van de openbare omroep vastlegt om op evenwichtige wijze te berichten over verschillende minderheidsgroepen in de samenleving. Wel is er op beide zenders weinig positieve berichtgeving, en de verschillen blijven al bij al beperkt.

Grafiek 5: Toon van de immigratieberichtgeving in de 19-uur-journals op VRT en VTM (2003-2013; N= 1.630)

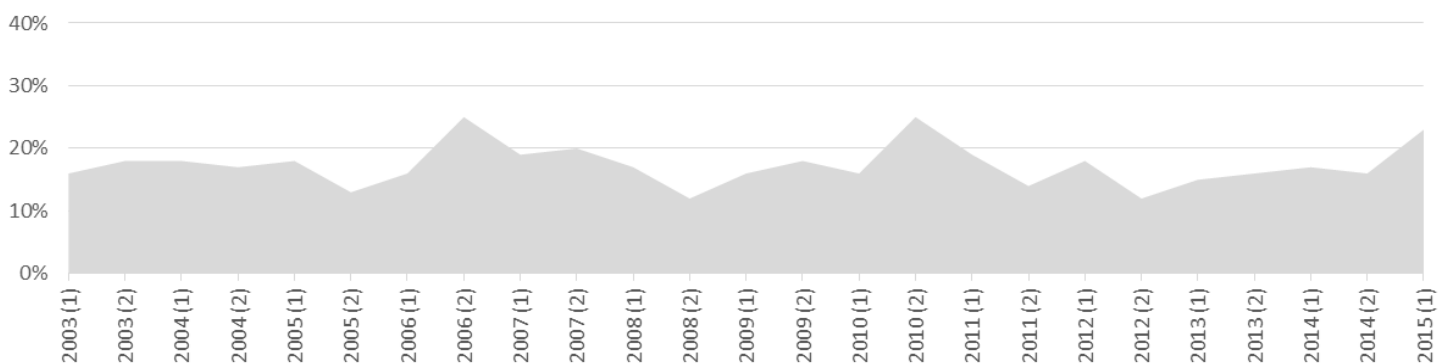

Het verband tussen publieke opinie en immigratieberichtgeving

Bestaat er een verband tussen de immigratieberichtgeving en de publieke opinie over immigratie? We doen hiervoor een beroep op gegevens van de Eurobarometer, dit is een tweejaarlijkse bevraging in opdracht van de Europese Unie. Tweemaal per jaar, in het voorjaar en in het najaar, worden Belgische burgers bevraged over wat volgens hen de twee belangrijkste problemen zijn waar België op het moment van deze enquête mee te maken kreeg. Immigratie is hierbij telkens een mogelijke antwoordcategorie. Antwoorden op deze vraag kunnen een indicatie geven van in hoeverre de Belgische bevolking wakker ligt van immigratie, en hoe 'zichtbaar' immigratie is als maatschappelijk probleem.

Grafiek 6 geeft weer hoeveel procent van de Belgische burgers aangaf dat immigratie één van de twee belangrijkste problemen was waar België mee te maken kreeg tijdens de periode 2003 tot de eerste helft van 2015. De publieke opinie fluctueert licht van jaar tot jaar, al zijn de verschillen al bij al niet erg groot. Vooral in 2006 en in 2010 en 2011 lag de Belgische bevolking sterk wakker van immigratie; ook tijdens de eerste helft van 2015 groeide de bekommernis omtrent immigratie. Over het algemeen is het echter wel zo dat de publieke opinie over immigratie vrij stabiel is, en schommelt tussen 12% (oktober 2008 en november 2012) en 25% (oktober 2006 en november 2010). Ook tijdens de eerste helft van 2015 steeg de bekommernis over immigratie.

Grafiek 6: Publieke opinie over immigratie (2003-2015):
'Welke zijn volgens u de twee belangrijkste problemen waarmee België te maken krijgt?'
Bron: Eurobarometer

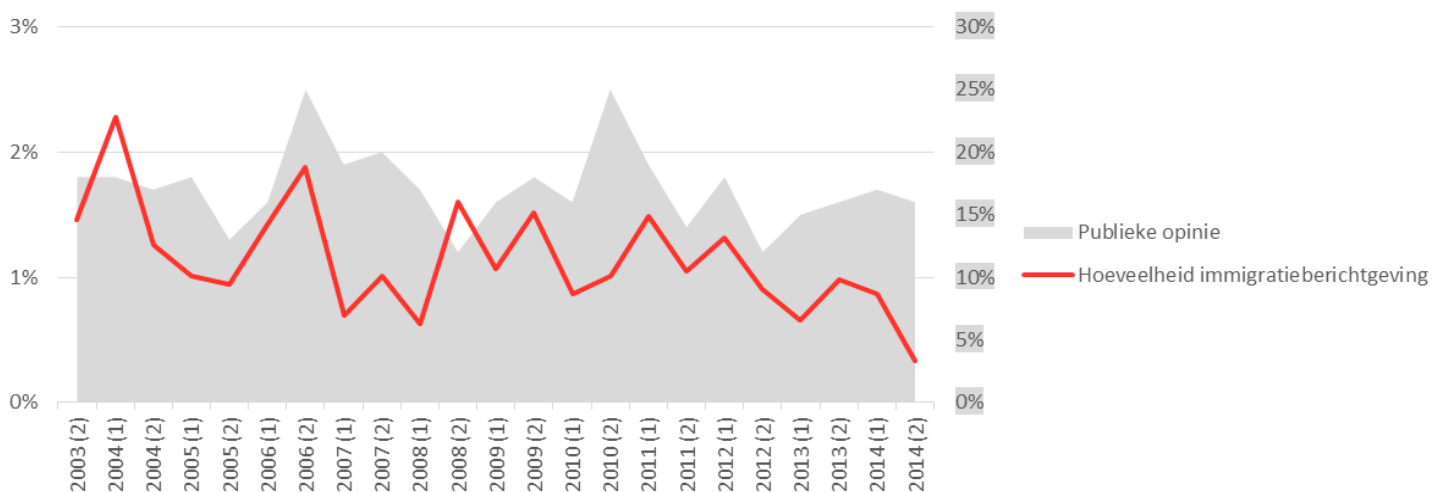

Agenda-setting

De vraag is nu echter of deze evoluties in publieke opinie over immigratie verband houden met de immigratieberichtgeving in het Vlaamse televisienieuws. Als er meer berichtgeving is over immigratie, gaan mensen dat thema dan ook belangrijker vinden en immigratie sneller als een belangrijk probleem beschouwen (*agenda-setting*)? We testen dit als volgt: de hoeveelheid van immigratienieuws van de periode voordien wordt telkens gelinkt aan de publieke opinie. Hierbij gaat de nieuwsberichtgeving telkens vooraf aan de meting van de publieke opinie. Er zijn in totaal 20 meetpunten, zowel voor immigratieberichtgeving als voor de publieke opinie: tweemaal per jaar, de eerste en de laatste meetpunten werden buiten beschouwing gelaten aangezien deze onvolledig zijn. Bijvoorbeeld: de nieuwsberichtgeving voor de periode oktober 2003 tot februari 2004 wordt gelinkt aan de publieke opinie over immigratie in maart 2004. De berichtgeving van maart 2004 tot september 2004 wordt dan weer gelinkt aan de publieke opinie in oktober 2004.

Houdt de hoeveelheid immigratie berichtgeving verband met de publieke opinie omtrent immigratie? Grafiek 7 geeft het verband weer tussen nieuws over immigratie en de publieke opinie voor de periode 2003 tot 2014. De linker-as geeft het percentage nieuwsitems over immigratie weer. De rechter-as geeft de publieke opinie weer. Er bestaat een positief verband tussen de hoeveelheid nieuwsberichtgeving over immigratie (i.e. percentage nieuwsitems over immigratie) en de inschatting dat immigratie een belangrijk probleem is waar België mee te maken krijgt. Dit verband is echter niet heel sterk. Toch lijken deze resultaten alvast te impliceren dat burgers hun perceptie van immigratie als probleem gedeeltelijk afleiden van zichtbaarheid van immigratie in de media. Slechts weinig mensen zijn – zonder nieuws als informatiebron hierover – op de hoogte van de werkelijke immigratiecijfers. Kortom: we vinden wel degelijk bewijs dat immigratienieuws een agenda-setting functie kan hebben. In de jaren dat televisiejournals vaker berichten over immigratie, achten burgers immigratie een belangrijker maatschappelijk probleem.

Grafiek 7: Het verband tussen de hoeveelheid immigratieberichtgeving in de 19-uur-journals op VRT en VTM (2003-2014) en de publieke opinie over immigratie

Conclusie

Hoewel berichtgeving over immigratie over het algemeen geen erg prominent thema is vergeleken met andere nieuwsonderwerpen, blijkt duidelijk dat immigratienieuws overwegend negatief is, dat er amper positieve verhalen zijn, en dat immigratie vaak in verband wordt gebracht met criminaliteit en gerecht. Wel zijn er verschillen over de jaren heen en tussen de verschillende televisiezenders. Zo blijkt de VRT positiever en minder negatief te berichten over immigratie dan VTM, wat doet vermoeden dat initiatieven zoals het diversiteitscharter hun vruchten blijken af te werpen, hoewel ook op de VRT al bij al positief nieuws vrij beperkt blijkt en de trends op beide zenders grotendeels gelijklopend zijn. Immigratieberichtgeving bleek in 2013 wel minder uitgesproken negatief. Toekomstig onderzoek zal moeten aantonen of deze huidige trends zich voortzetten.

Nieuws is in zekere mate natuurlijk meestal negatief, aangezien het wordt geacht te rapporteren over maatschappelijke kwesties, en bijgevolg ook over problemen. Nieuws reageert immers vaak ook op externe gebeurtenissen en events. De overwegend negatieve toon van berichtgeving hoeft met andere woorden niet noodzakelijk een vaststelling te zijn die zich beperkt tot immigratienieuws. Daarnaast neemt nieuws soms ook de rol van waakhond op, waarbij journalisten geacht worden om een kritische invalshoek aan te nemen. Ten tweede is -wat de wijze van immigratieberichtgeving betreft - het moeilijk om na te gaan of er in de realiteit objectieve elementen zijn die zulke berichtgeving in de hand werken. In de toekomst zou er worden nagegaan of berichtgeving accuraat is of niet, en trends in de maatschappij reflecteert, of dat er werkelijk sprake is van stereotypering.

Onderzoek naar immigratieberichtgeving is echter belangrijk: nieuws over immigratie blijft immers niet zonder gevolgen. Er is immers een verband tussen nieuws over immigratie en de publieke opinie over immigratie. Wanneer de televisiejournals vaker berichten over immigratie, beschouwen burgers dit als een belangrijker probleem. Slechts weinig burgers treden rechtstreeks in contact met immigratie, en doen daarom een beroep op nieuws over immigratie. In deze zin lijkt het belangrijk - zeker tijdens de huidige vluchtelingencrisis - dat nieuwszenders zich bewust zijn van hun rol als informatiebron.

Samenvatting

- Tussen 2003 en 2014 verschenen er 1.910 nieuwsitems die expliciet handelden over immigratie (binnenlandse en gemengd nieuws).
- In totaal werden er 52,1 uren aan immigratieberichtgeving uitgezonden. Gemiddeld zijn dit 4,3 uren per jaar.
- VRT (1.060) besteedt iets vaker aandacht aan immigratie (850) dan VTM.
- Jaartallen met een piek in immigratieberichtgeving zijn de jaartallen 2003 en 2006, vanaf 2009 is er een dalende trend.
- In vergelijking met andere nieuwsthema's is immigratie slechts het 24ste belangrijkste thema. Gemiddeld ging er jaarlijks 1.6% van de totale nieuwsaandacht naar immigratieberichtgeving.
- Immigratie wordt voornamelijk in verband gebracht met de volgende nieuwsthema's: gerecht (11%), criminaliteit (10%), politiek (8%), rechten (7%) en sociale zaken (6%).
- Immigratie wordt iets minder vaak gelinkt met gerecht en criminaliteit op VRT (16%) dan op VTM (21%). De laatste jaren is er wel op beide zenders een licht dalende trend vast te stellen.
- Positief nieuws over immigratie is zeldzaam: slechts gemiddeld 6% van de nieuwsitems tijdens de periode 2003 tot 2013 had een positieve toon. Nieuwsitems op VRT (8%) waren positiever dan op VTM (4%).
- Negatieve nieuwsitems over immigratie komen vaak voor: gemiddeld 70% van het nieuws heeft een negatieve toon, terwijl in 58% van de nieuwsitems de oorzaak van een probleem bij immigratie of immigranten wordt gelegd.
- Immigratieberichtgeving houdt verband met de Belgische publieke opinie over immigratie.
- In jaren waarin vaker wordt bericht over immigratie acht de Belgische bevolking immigratie een belangrijker probleem (*agenda-setting*).

Contact

Wenst u meer informatie over het Steunpunt Media of de Nieuwsmonitor, neem contact op met Julie De Smedt, projectcoördinator van het Steunpunt Media.

E-mail	Julie.desmedt@uantwerpen.be	Website	www.steunpuntmedia.be
Telefoon	03 265 57 60	Twitter	@steunpunt_Media
GSM	0494 89 79 83		